

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 19ης Μαΐου 1994 *

Στην υπόθεση C-36/92 P,

Samenwerkende Elektriciteits-produktiebedrijven NV (SEP), εταιρία ολλανδικού δικαίου με έδρα το Arnhem (Κάτω Χώρες), εκπροσωπούμενη από τους van Empel και O. W. Brouwer, δικηγόρους Άμστερνταμ, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο M. Loesch, 11, rue Goethe,

αναιρεσεύουσα,

που έχει ως αντικείμενο αναίρεση που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως που εξέδωσε στις 12 Δεκεμβρίου 1991 το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην υπόθεση T-39/90, SEP κατά Επιτροπής (Συλλογή 1991, σ. II-1497), και με την οποία ζητείται η εξαφάνιση της αποφάσεως αυτής,

όπου ο έτερος διάδικος είναι η

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον B. J. Drijber, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Γεώργιο Κρεμλή, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. C. Moitinho de Almeida, πρόεδρο τμήματος, R. Joliet, G. C. Rodríguez Iglesias (εισηγητή), F. Grévisse και M. Zuleeg, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

γενικός εισαγγελέας: F. G. Jacobs
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 15ης Δεκεμβρίου 1993,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 12 Φεβρουαρίου 1992, η SEP άσκησε, δυνάμει του άρθρου 49 του Οργανισμού του Δικαστηρίου (ΕΟΚ), αναίρεση κατά της απόφασης του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 1991, T-39/90, SEP κατά Επιτροπής (Συλλογή 1991, σ. II-1497), καθόσον με την απόφαση αυτή το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή της SEP και την καταδίκασε στα δικαστικά έξοδα.

2 Από τις διαπιστώσεις στις οποίες προέβη το Πρωτοδικείο με την απόφασή του προκύπτουν τα εξής (σκέψεις 2 έως 9):

- η SEP είναι ανώνυμη εταιρία η οποία περιλαμβάνει τις τέσσερις ολλανδικές επιχειρήσεις δημοσίας ωφελείας παραγωγής ηλεκτρικής ενεργείας. Περίπου το 50 % της παραγομένης στις Κάτω Χώρες ηλεκτρικής ενέργειας παράγεται από φυσικό αέριο.
- Η εταιρία Nederlandse Gasunie NV (στο εξής: Gasunie) κατέχει ένα de facto μονοπώλιο προμηθείας φυσικού αερίου στις Κάτω Χώρες. Το 50 % των μετοχών της Gasunie κατέχει άμεσα ή έμμεσα το ολλανδικό δημόσιο. Οι κυριότερες αποφάσεις ως προς την πολιτική πωλήσεων της Gasunie υπόκεινται στην έγκριση του ολλανδού Υπουργού Οικονομικών Υποθέσεων.

- Στις 16 Ιουνίου 1989, η SEP συνήψε για πρώτη φορά σύμβαση προμηθείας αερίου με άλλον προμηθευτή εκτός της Gasunie, ήτοι με τη νορβηγική επιχείρηση Statoil (στο εξής: σύμβαση Statoil).
- Κατόπιν της συνάψεως της συμβάσεως Statoil, η Gasunie συνήψε, στις 9 Απριλίου 1990, κώδικα συνεργασίας με τη SEP, προκειμένου να κατοχυρωθεί στο εξής έναντι κάθε αιφνίδιας ενεργείας που θα μπορούσε να συνίσταται σε ενδεχόμενη μελλοντική σύναψη συμβάσεως προμηθείας μεταξύ της SEP και τρίτων.
- Αφού έλαβε γνώση της συνάψεως της συμβάσεως Statoil και των διαπραγματεύσεων μεταξύ SEP και Gasunie όσον αφορά τον προαναφερθέντα κώδικα συνεργασίας, η Επιτροπή πραγματοποίησε έρευνα, βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού 17, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης ΕΟΚ (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25, στο εξής: κανονισμός 17), προκειμένου να εξακριβώσει αν οι συμφωνίες ή οι εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ της SEP και της Gasunie, όσον αφορά την προμήθεια αερίου, συμβιβάζονται προς τους κανόνες ανταγωνισμού της Συνθήκης ΕΟΚ και ιδίως προς το άρθρο 85.
- Με έγγραφο της 6ης Μαρτίου 1990, η Επιτροπή ζήτησε από τη SEP να της κοινοποιήσει, μεταξύ άλλων, τον κώδικα συνεργασίας τον οποίο συνήψε με την Gasunie και τη σύμβαση Statoil. Η SEP κοινοποίησε το πρώτο έγγραφο όχι όμως τη σύμβαση Statoil.
- Κατόπιν τούτου η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση της 2ας Αυγούστου 1990, σχετική με διαδικασία δυνάμει του άρθρου 11, παράγραφος 5, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου (IV/33. 539—SEP κατά Gasunie), στο εξής: «προσβαλλομένη απόφαση». Η απόφαση αυτή επιβάλλει στη SEP την υποχρέωση να κοινοποιήσει στην Επιτροπή, εντός προθεσμίας 10 ημερών, τη σύμβαση Statoil και τη σχετική αλληλογραφία.
- Η SEP επικαλέστηκε τον εμπιστευτικό χαρακτήρα της συμβάσεως Statoil. Στο επιχείρημα της Επιτροπής ότι ο εμπιστευτικός χαρακτήρας της εν λόγω συμβάσεως δεν μπορεί να δικαιολογήσει την άρνηση κοινοποίησής της, λόγω του επαγγελματικού απορρήτου από το οποίο δεσμεύεται η Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 20 του κανονισμού 17, η SEP απάντησε ότι η ανησυχία της αφορούσε κυρίως το ολλανδικό δημόσιο, καθόσον το άρθρο 10 του

κανονισμού 17 ορίζει ότι η Επιτροπή διαβιβάζει αμελλητί στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών αντίγραφο των σπουδαιότερων εγγράφων τα οποία της απευθύνονται.

- 3 Καθόσον οι προσπάθειες φιλικού διακανονισμού της διαφοράς δεν ευδοκίμησαν, η SEP άσκησε στις 26 Σεπτεμβρίου 1990 προσφυγή κατά της προαναφερθείσας αποφάσεως της 2ας Αυγούστου 1990, η οποία κατέληξε στην αναιρεσιβαλλομένη απόφαση.
- 4 Παράλληλα με την εν λόγω προσφυγή ουσίας, η SEP υπέβαλε αίτηση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων. Η αίτηση αυτή απορρίφθηκε με Διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 21ης Νοεμβρίου 1990, T-39/90 R, SEP κατά Επιτροπής (Συλλογή 1990, σ. II-649). Η SEP άσκησε αναιρέσεις κατά της Διατάξεως αυτής. Παραιτήθηκε ωστόσο από αυτές καθόσον η Επιτροπή δεσμεύθηκε να μην κοινοποιήσει με κανένα τρόπο το περιεχόμενο της συμβάσεως Statoil στις αρχές των κρατών μελών πριν αποφανθεί το Πρωτοδικείο επί της προσφυγής ακυρώσεως που άσκησε η SEP (Διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 3ης Μαΐου 1991, C-372/90 P, C-372/90 P-R και C-22/91 P, Συλλογή 1991, σ. I-2043, σκέψη 7).
- 5 Προς στήριξη της αναιρέσεώς της, η αναιρεσείουσα προβάλλει οκτώ λόγους αναιρέσεως.
- 6 Ο πρώτος λόγος στηρίζεται στην παράβαση του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 17, καθόσον το Πρωτοδικείο έκρινε ότι ο όρος «απαραίτητες πληροφορίες» τις οποίες μπορεί να ζητήσει η Επιτροπή σημαίνει απλώς ότι υπάρχει κάποια «σχέση μεταξύ της αιτήσεως παροχής πληροφοριών και της πιθανολογούμενης παραβάσεως».
- 7 Ο δεύτερος λόγος στηρίζεται στην έλλειψη ορθής και επαρκούς αιτιολογίας του συμπεράσματος του Πρωτοδικείου ότι η Επιτροπή δεν παρέβη το άρθρο 11 του κανονισμού 17.

- 8 Ο τρίτος λόγος στηρίζεται στην παράβαση του άρθρου 12 του κανονισμού 17, διατάξεως σχετικής με τις κατά κλάδους έρευνες της οικονομίας, καθόσον το Πρωτοδικείο δεν δέχθηκε ότι η έρευνα της Επιτροπής έπρεπε να διεξαχθεί βάσει του άρθρου αυτού, καίτοι η Επιτροπή παραδέχθηκε ρητώς ότι η έρευνά της αφορούσε την ολλανδική αγορά αερίου.
- 9 Ο τέταρτος λόγος στηρίζεται στην παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης ΕΟΚ, καθόσον το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η απόφαση της Επιτροπής της 2ας Αυγούστου 1990 ήταν επαρκώς αιτιολογημένη.
- 10 Ο πέμπτος λόγος στηρίζεται στην έλλειψη ορθής και επαρκούς αιτιολογήσεως της εκ μέρους του Πρωτοδικείου απορρίψεως του επιχειρήματος της SEP ότι η επίμαχη απόφαση δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη.
- 11 Ο έκτος λόγος στηρίζεται στην παράβαση ή στην εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 20 του κανονισμού 17.
- 12 Η SEP θεωρεί ότι το άρθρο αυτό δεν περιέχει, αντιθέτως προς την κρίση του Πρωτοδικείου, απαγόρευση για την υπηρεσία αποδέκτη της κοινοποιήσεως της Επιτροπής να διαβιβάζει την πληροφορία αυτή σε άλλες υπηρεσίες. Η προστασία την οποία έλαβε υπόψη το Πρωτοδικείο για να συναγάγει το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή δεν παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας είναι ανύπαρκτη. Το Πρωτοδικείο, συνεχίζει η SEP, περιήλθε ως εκ τούτου σε αδυναμία να εφαρμόσει ορθώς την αρχή της αναλογικότητας.
- 13 Η SEP προσθέτει, χωρίς να αντικρούεται από την Επιτροπή, πρώτον, ότι η Γενική Διεύθυνση Ενέργειας του Υπουργείου Οικονομικών Υποθέσεων, η οποία είναι αρμόδια για την Gasunie, εντάσσεται στην κατηγορία των «αρμοδίων αρχών» των Κάτω Χωρών, όσον αφορά τις υποθέσεις οι οποίες εμπίπτουν στον τομέα της ενέργειας, όπως η υπό κρίση υπόθεση, δεύτερον, ότι το εν λόγω

Υπουργείο Οικονομικών Υποθέσεων προβαίνει σε εκ περιτροπής τοποθέτηση του προσωπικού στις διάφορες θέσεις, πράγμα το οποίο έχει ως συνέπεια ότι οι υπάλληλοι οι οποίοι είναι αρμόδιοι για τους φακέλους ανταγωνισμού βρίσκονται ξαφνικά σε άλλες διευθύνσεις και, τρίτον, ότι οι ιεραρχικώς ανώτεροι υπάλληλοι συντονίζουν την πολιτική του ανταγωνισμού και την πολιτική της ενέργειας.

- 14 Ο έβδομος λόγος στηρίζεται στην παράβαση του άρθρου 20, παράγραφος 1, του κανονισμού 17.
- 15 Η SEP ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο προέβη σε εσφαλμένη εφαρμογή του δικαίου κρίνοντας ότι η διάταξη αυτή περιέχει γενική απαγόρευση χρησιμοποίησης των συλλεγισίων βάσει του κανονισμού 17 πληροφοριών για σκοπούς διαφορετικούς από την εφαρμογή των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης. Κατά τη SEP, η απαγόρευση αυτή δεν διατυπώνεται τόσο ευρέως και απευθύνεται μόνο στην Επιτροπή. Η SEP προσθέτει ότι απλώς και μόνον το γεγονός ότι οικεία αρμόδια αρχή επωφελείται από την πληροφορία την οποία λαμβάνει από την Επιτροπή, χωρίς να διαθέτει ένδικο βοήθημα κατά του ιδιώτη, δεν εμπίπτει στην έννοια της «χρησιμοποίησης» που περιέχει η διάταξη αυτή.
- 16 Ο όγδοος λόγος στηρίζεται στην ανεπαρκή αιτιολόγηση της απόφασης του Πρωτοδικείου κατά την οποία η Επιτροπή, εκδίδοντας την προσβαλλόμενη απόφαση, δεν παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας.
- 17 Πρώτον, η SEP επικρίνει την αντίφαση η οποία υπάρχει, κατά την άποψή της, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, μεταξύ, αφενός, της ερμηνείας του άρθρου 20 στην οποία προβαίνει το Πρωτοδικείο, κατά την οποία μια υπηρεσία θεωρούμενη ως αρμόδια αρχή, υπό την έννοια του κανονισμού 17, δεν μπορεί να κοινοποιήσει τις πληροφορίες που έλαβε από άλλη υπηρεσία, και, αφετέρου, του επιχειρήματος του Πρωτοδικείου ότι οι πληροφορίες αυτές μπορούν να κυκλοφορούν χωρίς να δημιουργείται πρόβλημα εφόσον ο αποδέκτης δεν μπορεί να κάνει καμία άλλη χρήση της πληροφορίας.

- 18 Δεύτερον, η SEP βάλλει κατά της διαπιστώσεως που περιέχεται στην αναιρεσιβαλλομένη απόφαση ότι το πρόβλημα που ανέκλυψε στην υπό κρίση υπόθεση μπορεί να ανακύπτει κάθε φορά που μια έρευνα της Επιτροπής αφορά εμπορικές σχέσεις μεταξύ ιδιωτικής επιχειρήσεως και δημοσίας επιχειρήσεως. Κατά τη SEP, το πρόβλημα μάλλον μπορεί να ανακύπτει κάθε φορά που η αρμόδια αρχή, υπό την έννοια του κανονισμού 17, ταυτίζεται με την αρχή η οποία καθορίζει την πολιτική της οικείας δημοσίας επιχειρήσεως. Η SEP βάλλει ως εκ τούτου κατά του ότι το Πρωτοδικείο έκρινε ότι οι υποχρεώσεις των κρατών μελών, οι οποίες εκτίθενται γενικά και απόλυτα στο άρθρο 20, δεν υπόκεινται σε καμιά εξαίρεση.
- 19 Τρίτον, η SEP προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι δεν απάντησε στο επιχειρημά της ότι η Επιτροπή, ζητώντας αμέσως την κοινοποίηση της συμβάσεως Statoil αντί να απευθύνει προηγουμένως ερωτήσεις, παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας.
- 20 Τέταρτον, η SEP φρονεί ότι κακώς το Πρωτοδικείο θεώρησε ότι το επιχειρημά της στηριζόταν στον κίνδυνο παραβιάσεως του απορρήτου εκ μέρους των ολλανδικών αρχών. Η SEP ισχυρίζεται ότι ανέκαθεν υποστήριξε αντιθέτως ότι, άπαξ και κοινοποιήσει τη σύμβαση Statoil στην Επιτροπή, κανένας κανόνας δικαίου δεν εμποδίζει να περιέλθει η σύμβαση αυτή στα χέρια των προσώπων που καθορίζουν την πολιτική της Gasunie.

Ός προς τους πέντε πρώτους λόγους αναιρέσεως

- 21 Για τους λόγους που εκτίθενται στις παραγράφους 21 έως 42 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα, ο πρώτος, δεύτερος, τρίτος, τέταρτος και πέμπτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι.

Ός προς τον έκτο, έβδομο και όγδοο λόγο αναιρέσεως

- 22 Με τους λόγους αυτούς, οι οποίοι πρέπει να εξεταστούν ταυτοχρόνως, η SEP βάλλει κατά του συμπεράσματος του Πρωτοδικείου ότι το άρθρο 20 του κανονισμού 17 παρέχει αποτελεσματική προστασία από τη δυσανάλογη ζημία που της προκαλεί η προσβαλλομένη απόφαση.
- 23 Συγκεκριμένα, η SEP υποστήριξε ενώπιον του Πρωτοδικείου (σκέψη 41 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως) ότι η σύμβαση Statoil είχε ιδιαίτερα εμπιστευτικό χαρακτήρα και ότι, δεδομένου ότι το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 17 προβλέπει την εκ μέρους της Επιτροπής διαβίβαση στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των Κάτω Χωρών, των «σπουδαιότερων εγγράφων που της απευθύνονται», θα υφίστατο ζημία λόγω του ότι τα πρόσωπα που καθορίζουν την πολιτική της Gasunie, του κυριότερου προμηθευτή της σε αέριο, θα ήταν σε θέση, μέσω της συμβάσεως Statoil, να λάβουν γνώση των εμπορικών όρων τους οποίους συνομολόγησε με τη Statoil.
- 24 Απαντώντας στο εν λόγω επιχείρημα της SEP, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι «τα όρια που θέτει στα κράτη μέλη το άρθρο 20 του κανονισμού 17, τόσο ως προς τη διάδοση όσο και ως προς τη χρήση των πληροφοριών που τους διαβιβάζονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, συνιστούν επαρκή διασφάλιση για τη SEP. Κατά συνέπεια, η προσβαλλομένη απόφαση, με την οποία η Επιτροπή της ζητεί να διαβιβάσει τη σύμβαση Statoil δεν συνεπάγεται τον υπέρμετρο κίνδυνο που προβάλλει η SEP και, επομένως, δεν συνιστά παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας» (σκέψη 60 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως).
- 25 Για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το άρθρο 20 συνιστά επαρκή διασφάλιση, το Πρωτοδικείο έκρινε (σκέψη 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως) ότι:

«Η παρεχόμενη από το άρθρο 20 προστασία εκδηλώνεται διττώς. Αφενός, το άρθρο αυτό απαγορεύει, με την παράγραφο 2, την κοινολόγηση πληροφοριών που συλλέγονται στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανονισμού 17, οι οποίες,

λόγω της φύσεώς τους, καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο. Αφετέρου, το άρθρο 20 απαγορεύει, με την παράγραφο 1, τη χρησιμοποίηση πληροφοριών που συλλέγονται στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανονισμού 17, για σκοπό διαφορετικό από εκείνον για τον οποίο ζητήθηκαν. Οι δύο αυτές διασφαλίσεις, οι οποίες έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα, αποσκοπούν στη διασφάλιση του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών που διαβιβάζονται στα κράτη μέλη, κατ' εφαρμογή του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 17».

- 26 Με τη σκέψη 56 το Πρωτοδικείο τόνισε ότι η διπλή προστασία που παρέχει το άρθρο 20 απαγορεύει στους εθνικούς υπαλλήλους όχι μόνο να κοινολογήσουν τη σύμβαση Statoil αλλά και «να χρησιμοποιήσουν τις πληροφορίες που η σύμβαση αυτή περιέχει, προκειμένου να καθορίσουν την εμπορική πολιτική που ακολουθούν ορισμένες δημόσιες επιχειρήσεις».
- 27 Υπενθυμίζεται ότι, κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 20, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, όπως και οι μόνιμοι και μη μόνιμοι υπάλληλοί τους, υποχρεούνται να μην αποκαλύπτουν τις πληροφορίες τις οποίες συνέλεξαν κατ' εφαρμογή του κανονισμού 17 και οι οποίες, λόγω της φύσεώς τους, καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο (απόφαση της 16ης Ιουλίου 1992, C-67/91, *Asociación Española de Banca Privada κ.λπ.*, Συλλογή 1992, σ. I-4785, σκέψη 21). Η εν λόγω απαγόρευση κοινοποιήσεως δεν είναι ικανή ωστόσο να διασφαλίσει ότι οι σχετικές πληροφορίες δεν θα ληφθούν υπόψη από τις αρχές οι οποίες είναι οι αποδέκτες των πληροφοριών αυτών ή από τους υπαλλήλους οι οποίοι έλαβαν γνώση αυτών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
- 28 Όσον αφορά την παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου κατά την οποία «οι πληροφορίες οι οποίες συνέλεξαν κατ' εφαρμογή των άρθρων 11, 12, 13 και 14 (του κανονισμού 17) δύνανται να χρησιμοποιηθούν μόνον για τον σκοπό για τον οποίο εξητήθησαν», το Δικαστήριο έκρινε με την προαναφερθείσα απόφαση *Asociación Española de Banca Privada κ.λπ.* (σκέψη 37) ότι το επαγγελματικό απόρρητο συνεπάγεται την αδυναμία για τις αρχές οι οποίες κατέχουν νομίμως τις πληροφορίες αυτές να τις χρησιμοποιήσουν για σκοπό άσχετο προς εκείνον για τον οποίον έχουν συλλεγεί. Κατέληξε στο συμπέρασμα (σκέψη 42) ότι οι αρχές των κρατών μελών δεν μπορούν να επικαλούνται τις πληροφορίες αυτές ούτε κατά την προκαταρκτική διαδικασία έρευνας ούτε για να δικαιολογήσουν απόφαση ληφθείσα βάσει των διατάξεων του δικαίου περί ανταγωνισμού.

- 29 Η διαδικαστική εγγύηση η οποία παρέχεται με τον τρόπο αυτό στις επιχειρήσεις δεν μπορεί ωστόσο να φθάσει μέχρι του σημείου να αγνοήσουν πλήρως οι εθνικές αρχές τις διαβιβασθείσες πληροφορίες. Πράγματι, με την απόφαση αυτή το Δικαστήριο έκρινε ότι οι αρχές των κρατών μελών δεν υποχρεούνται να αγνοούν τις πληροφορίες οι οποίες τους κοινοποιούνται και να πάσχουν έτσι από «οξεία αμνησία». οι πληροφορίες αυτές συνιστούν ενδείξεις οι οποίες μπορούν ενδεχομένως να δικαιολογήσουν την κίνηση εθνικής διαδικασίας (σκέψη 39).
- 30 Στο πλαίσιο της παρούσας υποθέσεως, ο περιορισμός που εισάγει το άρθρο 20, παράγραφος 1, όσον αφορά τη χρήση των συλλεγισών πληροφοριών δεν μπορεί να αποτρέψει τα μη δυνάμενα να ανατραπούν αποτελέσματα που συνεπάγεται το γεγονός και μόνον ότι ο προμηθευτής — ή η εποπτεύουσα αρχή του — τελούν εν γνώσει των εμπορικών όρων που συνομολογήθηκαν μεταξύ του πελάτη του και ενός ανταγωνιστή προμηθευτή. Επομένως, στην υπό κρίση περίπτωση, οι ολλανδικές αρχές και οι ολλανδοί υπάλληλοι, οι οποίοι θεμιτώς συμβουλευθήκαν τη διαβιβασθείσα από την Επιτροπή σύμβαση Statoil, δεν μπορούν να υποχρεωθούν εν τοις πράγμασι να μη λάβουν ουδόλως υπόψη τους όρους που συνομολογήθηκαν μεταξύ της Statoil και της SEP όταν χρειαστεί ενδεχομένως να καθορίσουν την εμπορική πολιτική της Gasunie.
- 31 Το άρθρο 20, ανεξαρτήτως παραγράφου, δεν εμποδίζει ως εκ τούτου, αντιθέτως προς ό, τι έκρινε το Πρωτοδικείο, τη χρήση των πληροφοριών αυτών στο πλαίσιο του καθορισμού της εμπορικής πολιτικής της Gasunie, πράγμα το οποίο ενδέχεται να προκαλέσει ζημία στη SEP. Επομένως, το άρθρο αυτό δεν παρέχει επαρκή προστασία στη SEP.
- 32 Κατά συνέπεια, με την ερμηνεία που έδωσε στο άρθρο 20, το Πρωτοδικείο παρέβη το κοινοτικό δίκαιο.
- 33 Τούτο όμως δεν σημαίνει ότι η αναίρεση πρέπει να γίνει δεκτή. Πράγματι, όπως έκρινε το Δικαστήριο με την απόφαση της 9ης Ιουνίου 1992, C-30/91 P, Lestelle κατά Επιτροπής (Συλλογή 1992, σ. I-3755, σκέψη 28), αν το ουσιαστικό μιας αποφάσεως του Πρωτοδικείου ενέχει παραβίαση του κοινοτικού δικαίου, αλλά το διατακτικό της αποφάσεως είναι βάσιμο για άλλους νομικούς λόγους, η αναίρεση πρέπει να απορριφθεί.

- 34 Πράγματι, καθώς ο αναιρεσείων εκλαμβάνει ως δεδομένο στην αίτηση αναιρέσεως ότι το άρθρο 10 του κανονισμού 17, το οποίο ορίζει ότι «η Επιτροπή διαβιβάζει αμελλητί στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών αντίγραφο (...) των σπουδαιότερων εγγράφων τα οποία της απευθύνονται (...)», υποχρεώνει την Επιτροπή να διαβιβάσει αυτομάτως τη σύμβαση Statoil στις ολλανδικές αρχές.
- 35 Επισημαίνεται καταρχάς ότι το ίδιο το κείμενο του άρθρου 10 παρέχει στην Επιτροπή την εξουσία να καθορίσει ποια είναι τα σπουδαιότερα έγγραφα, προκειμένου να διαβιβασθούν στις αρχές των κρατών μελών.
- 36 Στη συνέχεια, το άρθρο 10, παράγραφος 1, πρέπει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα της γενικής αρχής του δικαιώματος των επιχειρήσεων προς διαφύλαξη των απορρήτων τους, έκφραση της οποίας συνιστούν το άρθρο 214 της Συνθήκης καθώς και διάφορες διατάξεις του κανονισμού 17, όπως τα άρθρα 19, παράγραφος 3, 20, παράγραφος 2, και 21, παράγραφος 2 (βλ. απόφαση της 24ης Ιουνίου 1986, 53/85, AKZO Chemie κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 1965, σκέψη 28).
- 37 Σε περιπτώσεις όπως η υπό κρίση όπου μια επιχείρηση επικαλέστηκε ενώπιον της Επιτροπής τον εμπιστευτικό χαρακτήρα ορισμένου εγγράφου έναντι των αρμοδίων εθνικών αρχών διότι περιέχει απόρρητα της επιχείρησης, η επίκληση δε αυτή δεν στερείται παντελώς βασιμότητας, η προαναφερθείσα γενική αρχή της διαφύλαξης των απορρήτων των επιχειρήσεων μπορεί να περιορίσει την υποχρέωση της Επιτροπής, δυνάμει του άρθρου 10, παράγραφος 1, να διαβιβάσει το σχετικό έγγραφο στις αρμόδιες εθνικές αρχές.
- 38 Υπενθυμίζεται ότι επ' ευκαιρία μιας διαφοράς μεταξύ της Επιτροπής και μιας επιχείρησης, η οποία αφορούσε την εκ μέρους της Επιτροπής διαβίβαση σε τρίτον καταγγέλλοντα εγγράφων για τα οποία η επιχείρηση υποστήριξε ότι καλύπτονταν από το απόρρητο, το Δικαστήριο έκρινε ότι στην Επιτροπή εναπόκειται να εκτιμήσει αν ορισμένο έγγραφο περιέχει ή όχι απόρρητα της επιχείρησης. Αφού δώσει στην επιχείρηση την ευκαιρία να υποστηρίξει την άποψή της, υποχρεούται να λάβει σχετικά απόφαση δεόντως αιτιολογημένη, που πρέπει να γνωστοποιηθεί στην επιχείρηση. Ενόψει της εξαιρετικά σοβαρής

ζημίας που μπορεί να προκύψει από την αντικανονική ανακοίνωση εγγράφων σε κάποιον ανταγωνιστή, η Επιτροπή οφείλει, πριν εκτελέσει την απόφασή της, να δώσει στην επιχείρηση τη δυνατότητα να προσφύγει στο Δικαστήριο, για να ελεγχθούν οι γενόμενες εκτιμήσεις και να εμποδιστεί η πραγματοποίηση της ανακοίνωσης (προαναφερθείσα απόφαση AKZO Chemie κατά Επιτροπής, σκέψη 29).

- 39 Στην υπό κρίση περίπτωση, ανάλογες σκέψεις επιβάλλουν στην Επιτροπή, εάν επιθυμεί να διαβιβάσει έγγραφο στις αρμόδιες εθνικές αρχές, παρά τον ισχυρισμό ότι το έγγραφο έχει, λόγω των ιδιαιτέρων συνθηκών της παρούσας περίπτωσης, απόρρητο χαρακτήρα έναντι αυτών, να λάβει δεόντως αιτιολογημένη απόφαση δυναμένη να ελεγχθεί δικαστικώς μέσω προσφυγής ακυρώσεως.
- 40 Στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως ασκηθείσας κατά τέτοιας αποφάσεως, η SEP θα μπορούσε ενδεχομένως να επικαλεστεί το δικαίωμα της για τη διαφύλαξη των απορρητών της.
- 41 Επομένως, η υποχρέωση προσκομίσεως της συμβάσεως Statoil που επιβλήθηκε στη SEP με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν συνεπάγεται οπωσδήποτε ότι η σύμβαση αυτή μπορεί να διαβιβαστεί στις ολλανδικές αρχές.
- 42 Ορθώς, επομένως, παρά την πάσχουσα από νομικής πλευράς αιτιολογία, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση απέρριψε τον λόγο αναιρέσεως που στηρίζεται στην παραβίαση της αρχής αναλογικότητας.
- 43 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι η αναίρεση πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 44 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η αναίρεση απορρίφθηκε, ο ανααιρεσείων πρέπει να φέρει το σύνολο των εξόδων. Ωστόσο, επειδή από την εξέταση της ανααιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προέκυψε πεπλανημένη εφαρμογή του δικαίου την οποία επικαλέστηκε η ανααιρεσείουσα με την αναίρεσή της, το Δικαστήριο πρέπει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 69, παράγραφος 3, να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την αναίρεση.**
- 2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.**

Moitinho de Almeida   Joliet   Rodriguez Iglesias   Grévisse   Zuleeg

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 19 Μαΐου 1994.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

R. Grass

J. C. Moitinho de Almeida